Web Yazılım Geliştirme

Ders 09 - Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme

Erciyes Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Eğitmen: Ömür ŞAHİN

Hedefler

- Cookie ile session tabanlı kimlik doğrulama
- NodeJS/React uygulamalarına kimlik doğrulama ekleme
 - HTML/CSS vs. JSON

1-HTTPS

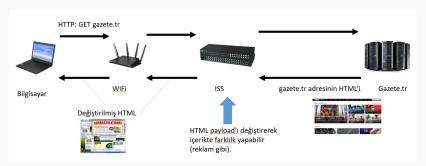

HTTP güvenli değildir

- HTTP mesajları şifrelenmediği için güvenli değildir
- HTTPS, HTTP'nin bütün mesajlarının şifrelenmiş halidir
- Kritik öneme sahip olmayanlar da dahil olmak üzere bütün iletişim şifrelenir.
- Örnek: İnternet Servis Sağlayıcısı web sayfalarına reklam ekleyebilmektedir.

- Bir gazete web sayfasının şifrelenmesinin mantığı nedir?
- Eğer bu web sayfası şifrelenmezse istemci ile hedef sunucu arasında mesaj değiştirilebilir.

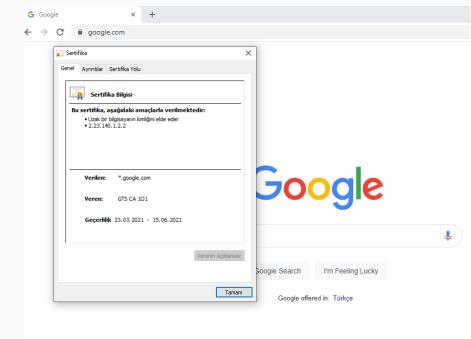

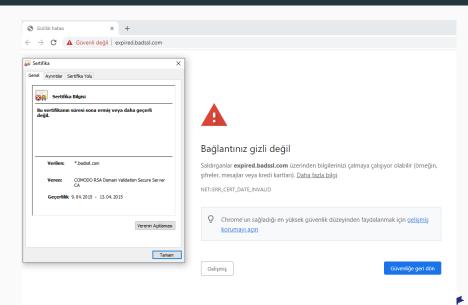
TLS/SSL Dijital Sertifikalar

- HTTPS ile iletişim kurulduğunda ilk olarak dijital bir sertifika indirilir.
- Dijital Sertifika:
 - Domain adı
 - Güvenilir sertifika yetkilisi
 - Sunucuya ait public anahtar (RS algoritması gibi)
- Sertifikaların son kullanma tarihi bulunmaktadır.
- Bir sertifika taklit edilemez çünkü imzalamak için özel anahtara ihtiyaç vardır.

Sertifika geçersiz ise?

Eğer sertifika geçersiz ise

- 2 temel sebebi bulunabilir.
 - 1) Sertifikanın süresi geçmiş olabilir ve geliştirici henüz yenilememiştir.
- Man-in-the-middle saldırısı
 - Bağlanmaya çalıştığınız web uygulaması gibi davranarak giriş bilgilerinizi çalmaya çalışıyor olabilir (Örnek: orijinal web sayfası ile aynı ancak sahte bir login sayfasını göstermeye çalışıyor olabilir).
 - Bu türde bir saldırı kolay mıdır?
 - Bir router kullanarak gerçekleştirilebilir. Bir kafe yakınlarında "Free WiFi" isimli WiFi ağ açıp bu türde bir yönlendirmeyi yapabilirsiniz. Eğer kullanıcı güvenilmeyen sertifikaya devam et derse istediğiniz sayfaya yönlendirebilirsiniz.
 - Güvenmediğiniz ağlarda ASLA devam et butonuna tıklamayın.

Bu ders kapsamında HTTPS

- Bu ders kapsamında lokalde çalışırken HTTP kullanacağız.
 - HTTPS eklerken pek çok ayarlama yapmak gerekmektedir.
- "Cloud" server üzerine deploy ederken HTTPS kullanabiliriz.

2-Login

Kimliklendirme/Yetkilendirme

Kimliklendirme (Authentication)

- X kullancısının kim olduğunu biliyor muyum?
- X ve Y kullanıcılarını birbirinden nasıl ayırabilirim.

Yetkilendirme (Authorization)

- X kullancısının kim olduğunu bildikten sonra, hangi eylemlere yapmasına izin verilir?
- Verileri silebilir mi?
- Başkalarına ait verileri görebilir mi?
- VS.
- Bu eylemler yalnızca şifreleme ile mantıklıdır. Böylelikle kimse mesajları çözemez ve değiştiremez.

Kimliklendirme/Yetkilendirme Hataları

- Kimliklendirme gerçekleşmez ise sunucu:
 - Login sayfasına 3xx durum kodu ile yönlendirme yapılabilir
 - 401 Unauthorized hatası ile Hata sayfası gösterilir
- Kimliklendirme yapılır ancak yetkilendirme sağlanmaz ise sunucu:
 - Örnek: X kullanıcısı Y kullanıcısına ait veriye erişmeye çalışırsa
 - 3xx yönlendirme
 - 403 Forbidden durum kodu

Blacklist/Whitelist

- Yetkilendirme sunucuda gerçekleştirilir ve dile bağımlıdır.
 - Spring, PHP, .Net, NodeJS vs.
 - Kullanıcı 3xx veya 403 kodlarından birini alabilir.
- Blacklist: Varsayılan olarak her şeye izin verilir.
 Kullanıcı/grup'un hangi eylemleri yapmasına izin verilmez ise belirtilir.
 - Genellikle çok iyi bir fikir değildir. Oldukça kritik eylemlerin blacklist'e eklenmeden unutulma ihtimali yüksektir.
- Whitelist: Varsayılan olarak hiçbir şeye izin verilmez. Neye izin verildiği belirtilir.
 - Bir şeyi yapmaya izin vermeyi unutmak (fonksiyonelliği azaltır) bir şeyi yasaklamayı unutmaktan (güvenlik problemi) daha iyidir.

Kimliklendirme: İlk Adım

- Sunucu kullanıcının kim olduğunu bilemez.
- Sunucu yalnızca gelen HTTP/s mesajlarını bilebilir.
 - Bir tarayıcıya ihtiyaç yoktur. TCP bağlantısı scriptler aracılığı ile de kurulabilir.
- HTTP/s durumsuzdur.
- HTTP/s çağrılarının aynı kullanıcıdan geldiğini belirtmek gerekir.
- Kullanıcı kim olduğuna ait bilgileri her bir çağrıda göndermelidir.
- Ancak kullanıcılar (örnek: hackerlar) yanlış bilgi gönderebilir.

Id ve Şifre

- Kullanıcı tekil bir id ile kayıt olur.
- Ayrıca girişte kullanacağı bir şifre belirtmelidir.
- HTTP/S başka kullanıcıların hesaplarına giriş yapma girişimlerini engellemez.

ID/Şifre gönderimi

- Her HTTP isteğinde kullanıcı ID'si ve şifre'nin gönderilmesi gerekir.
- HTTP başlığı içerisinde Authorization key'i ile gönderilebilir.
- ID/pwd'nin nasıl kodlandığını belirten farklı formatlar olabilir.
- Basic (RFC-7617): string "id:pwd" Base64 kodlama
- Örnek: id=test ve şifre=123456 olsun bu durumda Authorization: Basic dGVzdDoxMjM0NTY=

Problemler

- Base64 bir şifreleme değildir.
- id/pwd gönderilirken HTTPS kullanılması zorunludur.
 - Aksi takdirde ağdaki herhangi biri okuyabilir.

Authentication Token

- id/pwd ile giriş işlemi yalnızca bir sefer yapılır.
- Sunucu user id ile ilişkili bir token döner.
- Bundan sonraki bütün isteklerde id/pwd göndermek yerine bu token gönderilir.
- Bu token belli bir zaman boyunca geçerlidir. Eğer süre dolarsa yeni bir token almak gerekir.
- Peki faydaları nedir?

Çalınan Token

- Eğer bir token çalınırsa, hacker süresi dolana kadar kısıtlı bir süre boyunca erişim sağlar.
- Kullanıcı çıkış yaparsa token geçersiz hale gelir ve sunucu bu token ile gelen istekleri reddeder.
 - Hacker token'ı çalsa bile artık kullanılamaz olacaktır.
- Şifre değiştirme veya para transferi gibi kritik işlemlerde yeni id/pwd kullanılarak giriş yapma gerekir.
 - Böylelikle hacker çalmış olduğu token'ı kullanamaz.

Token Oluşturma

- Sunucuya "Authorization: Basic ..." gibi bir istek geldiğinde token üretmesi üzerine tasarlanabilir.
- Herhangi yeni bir endpointte gerçekleşebilir.

id/pwd token oluşturmak için nasıl gönderilir?

- Güvenlikten ve bunun sunucuya nasıl uygulanacağından söz ederken tarayıcıdan gelmesi gerekmeyen istekler ele alınmalıdır.
- id/pwd verilerek token alınan bir endpoint olabilir.
 - Böyle bir endpoint aşağıdaki parametreleri alabilir.
- GET /login?userId=x&passowrd=y
 - userId/password URL parametresi olarak /login endpointine gönderilebilir.
 - HTTP cevabında body içerisinde token z gelebilir.
- GET /yapilmaklstenenSey?token=z
 - "token=z" parametresi bütün HTTP/S isteklerinde gönderilebilir.

Ancak bu oldukça KÖTÜ bir çözümdür

- Bu çözüm işe yarar ancak,
- "/login?userld=x&password=y" tarayıcı geçmişinde kaydedilebilir.
- Bütün a taglarına "?token=z" eklemek oldukça zahmetlidir.
- Tarayıcı kısayollarına eklemek oldukça problemlidir.

POST ile giriș

- Kullanıcı id ve şifreleri asla GET ile gönderilmemelidir.
 - GET özellikleri istek içerisinde Body göndermeye izin vermez.
- POST metodu ile HTTP body içerisinde gönderilmelidir.
- POST /login "userId":id, "password":pwd

Token saklama

- Tarayıcılar authentication token'ı bir yerde saklamaya ihtiyaç duyarlar.
- Token'lar her bir HTTP isteğine eklenmelidir.
- Bu tokenları saklamanın en iyi yolu HttpOnly olarak işaretlenmiş HTTP Cookie'lerdir.
 - HTTP requestlerin içine otomatik olarak eklenirler.
 - JavaScript tarafından okunamazlar.
- HttpOnly cookie olarak saklamazsanız XSS ataklarına daha fazla açık hale gelirsiniz.
 - Bu atak türünü sonraki ders göreceğiz.

Cookie

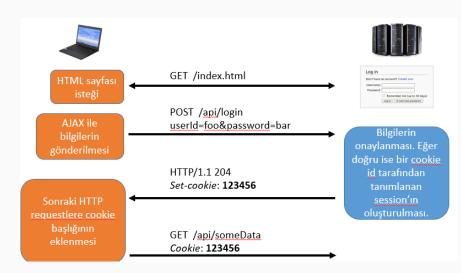
- Kimliklendirme token'ları URL içerisinde değil HTTP header içerisinde gönderilmelidir.
- Cookie: Kullanıcı bilgilerini tanımlayan özel HTTP header'larıdır.
- Kullanıcı cookie bilgisini seçemez. Bu bilgi server tarafından gelir.
- Kullanıcı kendi HTTP mesajını oluşturabilir bu yüzden sunucunun cookie'nin geçerli olup olmadığını kontrol etmesi gerekir.

Cookie ile giriș

- Tarayıcı: POST /login
 - HTTP body içerisinde, kullanıcı adı X ve şifre
- Sunucu: Eğer giriş başarılı ise POST'a "Set-Cookie" başlığı ile çeşitli cookie'ler barındıran Y cookie değerini yanıt olarak döndürülür.
 - Sunucunun Y cookie'sinin X kullanıcısına ait olduğunu hatırlaması gerekir.
 - Set-Cookie: <cookie-adı>=<cookie-değeri>
- Tarayıcı: Bundan sonra her bir HTTP isteğinde "Cookie:Y" değeri header içerisinde gönderilir.
- Çıkış yap: Cookie Y ile kullanıcı X arasındaki ilişki sunucu tarafında kaldırılır.
- Sunucu: HTTP request içerisinde ya cookie bulunmaz ya da 401 hatası veren geçersiz/tarihi geçmiş bir cookie bulunur.

Cookie ve Session

- Sunucular genellikle login işleminden bağımsız olarak "Set-Cookie" headerını gönderirler.
 - Kimliklendirmeden bağımsız olarak isteklerin aynı kullanıcıdan mı geldiği bilinmek istenebilir.
 - Cookie'ler session tanımlamak için kullanılabilir.
- Giriş yaptıktan sonra session oluşturulabileceği gibi (eski cookie geçersiz kılınır ve yenisi oluşturulur) var olan session cookie'si (örnek: ilk GET ile çekilen login sayfasıyla birlikte gelen cookie bilgisi) de kullanılabilir.
- Session cookie bilgisi tekrar kullanılıyor ise bütün sayfaların HTTPS olarak kullanılması gerekir.
 - Login sayfası da dahil olmak üzere hepsinde HTTPS kullanın.
 - Önce HTTP ile giriş yapıp daha sonra HTPPS ile değiştirmeyin.

Cookie'lerin kullanımı

- Tarayıcılar yerel olarak cookie'leri saklayabilir.
- Her bir HTTP/S isteğinde bu cookie HTTP header içerisinde gönderilir.
- Cookie'ler yalnızca onları ayarlamasını isteyen sunucuya gönderilir.
 - Örnek: foo.com tarafından ayarlanmış bir cookie bar.org adresine gönderilmez.
- Eğer HttpOnly olarak işaretlenmez ise JavaScript cookie değerlerini okuyabilir.
- Peki neden problem yaratır?
 - JS ile bütün cookie'leri okuyan bir web sayfası oluşturabilir ve kullanıcının Google/Facebook/Banka hesabı gibi bilgilere erişim sağlayabilirsiniz.

Expires/Secure/HttpOnly

- Set-Cookie: <name>=<value>;Expires=<date>;Secure;HttpOnly
- Expires: Cookie ne kadar süreliğine saklanacak.
- Secure: Cookie yalnızca HTTPS üzerinden gönderilir.
 - Bazı saldırı türlerinde aynı sunucuya HTTPS yerine HTTP istek yapılması vardır. Böylelikle cookie bilgileri plain text olarak okunabilir.
- HttpOnly: JS'in cookie değerlerini okumasına izin vermez.
 - XSS ataklarından kaçınmak için oldukça önemlidir.

Cookie Takibi

- Sunucu tarafından session/login cookieleri hariç başka cookieler de ayarlanabilir.
- Çerez kullanımı ile ilgili çeşitli yasalar bulunmaktadır.
- Peki neden? Çünkü takip edilme ve gizlilik endişeleri sebebiyle.

icecreamsandwichcomics.com

Tracking (Takip)

- Pek çok site diğer sitelerdeki kaynaklara ihtiyaç duymaktadır.
 - Resim, JavaScript, CSS dosyaları, vs.
 - Facebook'taki Like butonu.
- Y adresindeki kaynakları kullanan X adresindeki HTML sayfası indirildiğinde HTTP Y adresine, Y'ye ait önceki cookieleri de içeren de GET isteği yapar.
- Facebook'tan çıkış yapsan bile hangi sayfaları gezdiğini bilebilir.
- Daha da kötüsü hiç FB kullanmasanız bile FB tarayıcınızı takip edebilir.
- Bu yalnızca X sayfasını açmanızla birlikte gerçekleşecektir.
 Herhangi bir şeye tıklamanıza gerek yoktur!!!
- referrer HTTP header: Y'den gelmeyen ancak Y'ye yapılan isteklerin alan adı orijini
 - Ornek: Referer:X X'den Y'ye istek atıldığında eklenir.

Kitap, Müzik, Film, Hobi

Name		K Headers	Preview	Response	Initiator	Timing	Cookies		
☐ track	Α,	General							
100?userGroups=7090-7467-7510-6020-6		Request URL: https://www.facebook.com/tr/?id							
100?userGroups=7090-7467-7510-6020-6		ttps%3A%2F%2Fwww.hepsiburada.com%2F&rl=&if=false&t							
integrator.js?domain=www.hepsiburada.c		r]=%58%5D&cd[Meta]=%78%22title%22%3A%22T%C3%8Crkiye%27nin%20En%208%C3%8Cy%							
?random=1619296652813&cv=9&fst=16		BCk%200nline%20Al%C4%B1%C5%9Fveri%C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&c							
container.html		penGraph]=%78%7D&cd[Schema.org]=%58%5D&cd[JSON-LD]=%58%5D&sw=1920&sh=10808							
?random=1619296652813&cv=9&fst=16		2.9.39&r=stable&ec=1&o=30&fbp=fb.1.1619296653045.144861492⁢=161929665267							
client-standart.js		oo=false&es=automatic&tm=3&rqm=GET							
AddToCart-standart.js		Request Method: GET							
format:webp		Status Code: 9 200							
format:webp		Remote Address: 185.60.218.35:443							
osd.js?cb=962Fr20100101		Referrer Policy: no-referrer-when-downgrade							
- formatiwebp	١.								
format:webp	,	Response F	leaders (12)						
B390192428486553754	7	▼ Request Headers							
ext.js		:authority: www.facebook.com							
track		:method: GET							
- formatiwebp		:path: /tr/?id====================================							
formatiwebp		m%2F&rl=&if=false&tc====================================							
nc_lidar_is?cache=r20110914		22%3A%22T%C3%BCrkiye%27nin%20En%20B%C3%BCy%C3%BCk%20Online%20A1%C4%B1%C5%							
?id=891502007900202&ev=Microdata&d		ri%C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&cd[OpenGraph]=%7B%7D&cd[Schema.c							
view?xai=AKAOjsvvWRhmvxk9WOOaUKR		=%5B%5D&cd[JSON-LD]=%5B%5D&sw=1920&sh=1080&v=2.9.39&r=stable&ec=1&o=30&fbp							
container.html		b.1.1619296653045.144861492⁢=1619296652670&coo=false&es=automatic&tm=3&r							
ontainer.html		GET							
view?xai=AKAOjsvhUrlVHE_FpVMCtGedm		:scheme: https							
data:image/png;base		accept: image/avif,image/webp,image/apng,image/svg+xml,image/*,*/*;q=0.8							
webtrekk.js		accept-encoding: gzip, deflate, br							
sodar?sv=200&tid=gpt&tv=20210420018		accept-language: tr-TR,tr;q=0.9,en-US;q=0.8,en;q=0.7							
pixel?d=KAE		cache-control: no-cache							
track		cookie: datr=tyRHXRP_Fs4FEoG8xp8hIL90; sb=PW2BX5_0_k79XV8h-0fHZzSY; fr=0dli							
appboy.min.js		PUcde5oS61Bc3qo0.UA.GBp.0.0.Bggt3Q.							
sodar2.js		pragma: no-cache							
7f85a56ba4.css		referer: https://www.hepsiburada.com/							
_ data/		sec-ch-ua: " Not A;Brand";v="99", "Chromium";v="90", "Google Chrome";v="90"							
sync		sec-ch-ua-mobile: ?0							
runner.html		sec-fetch-dest: image							
aframe		sec-fetch-modes no-cons							
font-awesome-css.min.css	-	sec-fetch	site: cross-	site					
		/						3	

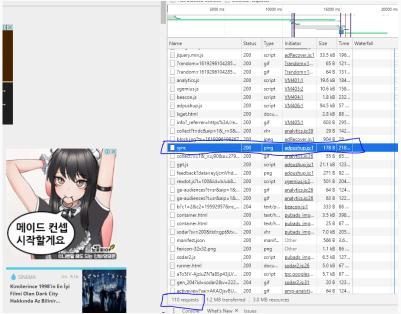
eaders Preview Response Initiator Timing Cookies eral quest URL: https://www.facebook.com/tr/?id s%3A%2F%2Fwww.hepsiburada.com%2F&rl=&if=false&te %58%5D&cd[Meta]=%78%22title%22%3A%22T%C3%8Crkive%27nin%20En%20B%C3%8Cv%C3% %200nline%20Al%C4%B1%C5%9Fveri%C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&cd[0 Graph1=%78%7D&cd[Schema.org]=%58%5D&cd[JSON-LD]=%58%5D&sw=1920&sh=1080&v= .39&r=stable&ec=1&o=30&fbp=fb.1.1619296653045.144861492&it=1619296652670&c false&es=automatic&tm=3&rom=GET quest Method: GET tus Code: 9 200 note Address: 185.60.218.35:443 errer Policy: no-referrer-when-downgrade onse Headers (12) est Headers thority: www.facebook.com thod: GET the /te/2ide V=Microdata&dl=https%3A%2F%2Fwww.hepsiburada.co GAX22T%C3%BCrkiye%27nin%20En%20B%C3%BCv%C3%BCk%20Online%20A1%C4%B1%C5%9Fve C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&cd[OpenGraph]=%7B%7D&cd[Schema.org] B%SD&cd[JSON-LD]=%5B%5D&sw=1920&sh=1080&v=2.9.39&r=stable&ec=1&o=30&fbp=f .1619296653045.144861492&it=1619296652670&coo=false&es=automatic&tm=3&rgm= neme: https ept: image/avif,image/webp,image/apng,image/svg+xml,image/*,*/*;q=0.8 ept-encoding: gzip, deflate, br ept-language: tr-TR,tr;q=0.9,en-US;q=0.8,en;q=0.7 he-control: no-cache okie: datr=tyRHXRP_Fs4FEoG8xpBhIL90; sb=PW2BX5_0_k79XV8h-0fHZzSY; fr=0dli8sf :de5oS61..Bc3goO.UA.GBp.0.0.Bggt3O.

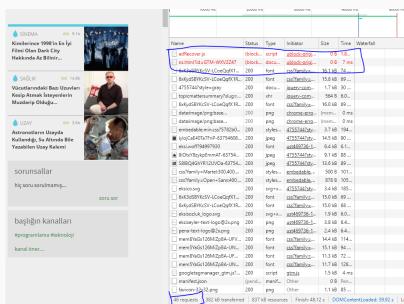
Kendini nasıl koruyabilirsin?

- uBlock origin gibi tarayıcı eklentileri ile.
 - Bilinen harici tracker'ları engeller.
- Firefox gibi bazı tarayıcılar varsayılan olarak başlatmaktadır.
 - Chrome bir reklamcılık firması tarafından geliştirildiği için bunu uygulanma ihtimali oldukça düşüktür. :)

Console What's New X Issues

Yalnızca güvenlik ve gizlilikle ilgili değil

- Daha az HTTP çağrısı, daha iyi kullanıcı deneyimi
 - Daha az bandwidth tüketimi
 - Sayfalar daha hızlı render edilir
 - Mobil aboneliklerde veri transfer sınırı
- Takip için kullanılan JS scriptleri CPU'nuzu kullanır

3-Şifreler

Şifreler

- Kullanıcının doğrulanmasına ihtiyaç vardır.
- Çok kısa ve basit olmamalıdır. Aksi takdirde brute-force ile rahatlıkla kırılabilir.
- Güvenlik vs Kullanılabilirlik: İyi bir dengenin yakalanması zordur.
 - Örnek: İdealde her web sayfası için farklı bir şifre olmalıdır ve bunlar da sıklıkla değiştirilmelidir. Ancak bunu kim, neden yapar ki?
 :)

Şifre Saklama

- Kullanıcı oluşturulduğunda şifreyi saklamak için bir alana ihtiyaç bulunmaktadır (genellikle veritabanı).
- ASLA ŞİFRELERİ PLAIN TEXT OLARAK SAKLAMAYIN.
- Şifreler hashlenmelidir.
- Hacker veritabanına tam erişimde bulunsa bile şifreyi elde edemeyecektir.
 - SQL Injection ataklarındaki tipik örnektir.
 - Ancak pek çok durumda karşımıza çıkabilir örneğin mutsuz bir çalışan veya çöpe atılmış bir hard disk :)
- Bir hacker aynı şifreyi farklı sitelere girişte de kullanmaya çalışabilir.
- UYARI: Bu derste şifreleri hashleme ile veya doğru şekilde saklama ile uğraşmayacağız.

4-React ve NodeJS ile Güvenlik

Passport

- Express/NodeJS'te kimliklendirme işlemleri için Passport isimli kütüphaneyi kullanacağız.
- Cookie'ler ile session-based kimliklendirme kullanacağız.
- Üye ol, giriş ve çıkış işlemlerine ait REST API oluşturacağız.
- Eğer geçerli bir session cookie bilgisi gelirse Passport otomatik olarak giriş yapan kullanıcıya ait user objesini oluşturacaktır.

React ile Kimliklendirme

- React'ın kimliklendirme için bir yapısı bulunmamaktadır.
- Componentlerin giriş yapıp yapılmamasına göre render edilmesi gerekmektedir.
- Oturum açıp açmama durumu geçerli bir session cookie'sine sahip olup olmamakla belirlenmektedir.
- Ancak React HttpOnly cookie'lere erişim sağlayamamaktadır.
 - Erişim sağlase bile geçerli bir cookie olup olmadığını React bilememektedir.

Giriș için State

- Kullanıcının giriş yapması durumunda bir değişken ile tutulabilir.
 - Componentler render edilirken bu değişken kullanılır.
- Yetkilendirme gerektiren her HTTP çağrısında, gerekirse bu değişken güncellenir.
 - Eğer çıkış işlemi gerçekleşirse 401 hatası alınacaktır.
- React, mevcut oturum açma/oturum kapatma durumunu gösteremez, bunun yerine son HTTP etkileşimindeki durumu gösterir.
 - Doğrudan çıkış yapılmasa bile cookie'nin süresi dolabilir.

Frontend Güvenliği

- Frontend tarafında oturum açma durumunun güvenlik üzerine hiçbir etkisi yoktur. Yalnızca kullanılabilirliği etkileyen hangi componentlerin görüntüleneceğini belirler.
- Güvenlik kısmı backend tarafında ele alınmak zorundadır. Bir arayüz olmadan da TCP bağlantısı kurulup istek yapılabilir.
- Frontend'den bağımsız olarak her bir REST endpoint'i kimliklendirmeye göre korunmalıdır.

Giriş Yapmadıysa,
Kaynak üretecek
isteğin yapılacağı
AJAX butonu render
edilmez.

Giriş yaptıysa
AJAX istek yapacak
buton üretilir.

Sunucu

Sunucu

Sunucu